

สารนิพนธ์เรื่อง	การเยียวยาคำสั่งทางปกครองที่บกพร่อง
คำสำคัญ	การเยียวยา/คำสั่งทางปกครองที่บกพร่อง
นักศึกษา	นชกฤษ บุตรอินทร์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรรมหีมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2556

บทคัดย่อ

บทบัญญัติมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติขึ้นมาเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า บทบัญญัติดังกล่าวนั้นมักจะไม่ได้ถูกนำมาใช้ หรือนำมาใช้อย่างไม่ถูกต้องเนื่องจากปัญหาของถ้อยคำที่ใช้ในการบัญญัติมาตราดังกล่าวนั้น เป็นถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความสับสน โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับผลของคำสั่งทางปกครองที่ได้มีการแก้ไขเยียวยาความบกพร่อง การที่กฎหมายใช้ถ้อยคำว่า “คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์” ทำให้ได้ความหมายที่ไม่ชัดเจนว่า คำสั่งทางปกครองที่ไม่สมบูรณ์นั้นจะมีผลอย่างไรในระบบกฎหมาย เพราะคำสั่งทางปกครองที่ไม่สมบูรณ์ก็อาจมีผลเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ได้ ดังนั้น ในการใช้บทบัญญัติมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ผู้ใช้กฎหมายจึงไม่ควรยึดติดกับถ้อยคำในตัวบทกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว แต่พึงใช้กฎหมายโดยคำนึงถึงระบบกฎหมายโดยรวมประกอบกันไปด้วยก็จะทำให้สามารถเข้าใจและใช้บทบัญญัติในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และเนื่องจากปัญหาดังกล่าวนี้ส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากถ้อยคำในการบัญญัติกฎหมาย ดังนั้น หากมีโอกาสในการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไขถ้อยคำที่ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 41 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

“คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากมีความบกพร่องในกระบวนการขั้นตอน ความบกพร่องนั้นจะถือว่าหมดไปเมื่อได้กระทำตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) การออกคำสั่งทางปกครองโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเองไม่ได้ นอกจากจะมีผู้ยื่นคำขอ ถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว

(2) การออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ได้จัดให้มีเหตุผล ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลในภายหลัง

(3) การออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ได้รับฟังคู่กรณี ถ้าได้มีการรับฟังคู่กรณีในภายหลัง

(4) การออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ได้ให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบ ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (1) (2) (3) หรือ (4) แล้ว และเจ้าหน้าที่ผู้มีคำสั่งทางปกครองประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิมให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตนไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบด้วย

กรณีตาม (2) (3) และ (4) จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ 5 ของหมวดนี้ หรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์ดังกล่าว ก็ต้องก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น”

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอเสนอแนะบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีที่กำหนดให้เจ้าพนักงานใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองได้ อาทิเช่น มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่กำหนดให้ดุลพินิจเจ้าพนักงานในการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าในกรณีดังกล่าวหรืออีกหลายกรณียังขาดหลักการและบทบัญญัติของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น สมควรอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ให้เกิดความชัดเจน เพื่อลดดุลพินิจของเจ้าพนักงานลง

นอกจากนี้ ในกรณีการรับฟังกรณีที่คำสั่งทางปกครองมีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก หรือที่เรียกว่า การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดยวิธีประชาพิจารณ์ (Public Hearing) สิทธิที่จะได้รับการรับฟังในกรณีนี้ได้ถูกรับรองเอาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้บัญญัติถึงเรื่องการเข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไว้ใน มาตรา 57 โดยได้กำหนดให้ในกรณีที่หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการอนุญาตหรือการดำเนิน โครงการหรือกิจการใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ แต่ในปัจจุบันยังมิได้มีการตรากฎหมายมารองรับบทบัญญัติดังกล่าว การจัดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจึงยังคงต้องนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำประชาพิจารณ์ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้

ประเทศไทยออกพระราชบัญญัติการจัดทำประชานิยาม เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสมควรอย่างยิ่งที่องค์กรฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนรวมจะต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยถูกต้อง และการจัดฟังข้อมูลดังกล่าวเป็นปัจจัยถึงความชอบของคำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองต้องรับฟังจะ ปฏิเสธไม่รับฟังความคิดเห็นดังกล่าวไม่ได้ เมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนแล้วเจ้าหน้าที่หรือ องค์กรของรัฐจึงไม่อาจปฏิเสธที่จะไม่กระทำตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

ผู้เขียนเห็นว่า คำสั่งทางปกครองทุกประเภทควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่จะต้องแสดงเหตุผล ประกอบคำสั่งทางปกครองด้วย แม้จะเป็นคำสั่งทางปกครองด้วยวาจากก็ตาม เพื่อให้มีการคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้ได้รับคำสั่งทางปกครองนั้น ดังนั้น ควรกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ให้มีการแจ้งเหตุผลในการออกคำสั่งทางปกครองทุกประเภท เพื่อให้ผู้ได้รับคำสั่งทางปกครองหรือผู้ได้รับผลของคำสั่งทางปกครองเข้าใจเหตุผลในการออก คำสั่งทางปกครองดังกล่าว

เมื่อดำเนินการแก้ไขดังกล่าวแล้วปัญหาการเยียวยาคำสั่งทางปกครองที่บกพร่องก็จะหมด ไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้รับคำสั่งทางปกครองที่บกพร่อง หรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบของคำสั่งทางปกครองที่บกพร่องดังกล่าว อันเป็นการพัฒนา ระบบกฎหมายปกครองของไทยให้มีการพัฒนาต่อไป

THEMATIC TITLE	ADMINISTRATIVE ORDER TO REMEDY THE DEFICIENCIES
KEYWORDS	AMELIORETION/ADMINISTRATIVE ORDER DEFECTIVE
STUDENT	NATAGRIT BUTIN
THEMATIC ADVISOR	DR. TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW PUBLIC LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2013

ABSTRACT

Section 41 of the Administrative Procedure Act 2539, enacted to reduce redundancy in the performance of official But in practice it is often found that such provisions will not be applied. Or used incorrectly because of the words used in the enactment of such statute. The words that cause confusion. In particular, issues relating to the administrative order to remedy the defect. The law's wording, "Administrative order is incomplete," meaning that it is not clear that Administrative order is not complete, it will work in the legal system. The administrative order is not complete, it may affect a lawful administrative order or do not like the rules. so I had to use the provisions of Section 41 of the Administrative Procedure Act 2539 users. law should not be attached to the words of the law alone. But the law shall be used by the legal system as a whole together with it will be able to understand and apply the provisions of Section 41 of the Administrative Procedure Act 2539 to be even more. Because of this difficulty is the problem of the wording in the law. so if there is a chance to fix this law.

The study proposed to amend the wording of the first paragraph of Section 41 of the Administrative Procedure Act 2539 to make it more clear below.

“Administrative order that is unlawful because of a defect in the process. Disabilities shall be deemed to be made on the following conditions.

(1) an administrative order issued by the applicant does not have the staff to conduct itself. not in addition to the applicant. If the later, then the request has been filed.

(2) the issuance of the administrative order without providing a reason. If it was not for the reason later.

(3) the issuance of the administrative order without hearing the parties. If the parties have to listen later.

(4) the administrative order, without prior approval of other authorities. If the officer is required to provide other authorities for approval. If the officer has to approve it later. When an action under paragraph (1) (2) (3) or (4), and the staff who have administrative order requires that the results are based on the same authorities shall record the facts and the wishes of their own. in or attached to the original order and have notified their wish to the parties know. Case (2), (3) and (4) shall be made before the end of the appeals process under Part 5 of this chapter or by special laws governing it. If that is the case, there's no such appeal was before the administrative order to the consideration of the authority to consider and decide the validity of the administrative order.”

In addition, the study suggested the provisions of the law in cases where the officer discretion in issuing an administrative order under Section 42 of the Act, such as the Building Act 2522 to the discretion of the officer in command. administrative. This study suggests that in such cases, or in other cases to the lack of principles and provisions of the law to protect the rights and liberties of the people, so it's especially government officials to establish rules for clarity. To the discretion of the officer down.

Also in this case, the hearing officer orders affecting many individuals called. Hearing public comments on a public hearing (Public Hearing) The right to be heard in this case it has been endorsed in the Constitution of the Kingdom of Thailand. The commandments about the attendance of the public hearing process in Section 57 is scheduled for In the case of government agencies, state enterprises or local government. Must provide for feedback from the public before the grant or project or any activity that could affect environmental quality, health, quality of life or interest to any other about his or her local community in accordance with the process. comments of the public law. However, at present there is no legislation to support such provisions. Management of the public hearing is still required to the regulation of the Prime Minister. That by 2548, public hearings are used to guide the preparation of the public hearing. The study, therefore, suggest that India enact a public hearing. In order to define the rules of the

public hearing process as provided by law, which is becoming extremely important to the administration. Or administrative authorities orders that affect the public will have to hear the opinions of people who have been affected by the accuracy. And to listen to the likes of such information is the administrative order, the magistrate refused to listen to feedback does not. When the law clearly states it is not official or organization may not refuse to do the procedure prescribed by law.

The study suggests that the administrative order should be given to all staff must provide reasons by administrative order. Although a verbal or administrative order. In order to have the protection of the rights of the people who had ordered it, so the government should be defined in the Administrative Procedure Act 2539, the reasons for the issuance of the administrative order to provide users of all types. administrative orders, or those affected by the administrative order to understand the reasons for issuing such administrative order.

When solving problems such remedies defective administrative order, it will go away. This is to protect the rights and freedoms of the people who ordered the officer to defect. Or individuals who have been affected by administrative order to correct them. Development of Thailand as a law enforcement officer to be further developed.